

Eerste editie Watercafé: conclusies van de stellingen

Gemma Willems, Boerenbond

Stelling 1: Er is in Vlaanderen voor bepaalde teelten geen plaats meer (water intensieve teelten)

Werd door alle groepen beaamt als iets waar we over na moeten denken. Belangrijke opmerkingen hierbij:

- zoeken naar droogte resistente rassen
- de berekening moet vooral nuttig zijn (mais werd aangehaald als minder nuttig om te beregenen)
- Teelten gaan verbieden is niet nodig, de tijd zal zelf uitwijzen wat de blijvers zullen zijn.
- Oppassen met teelten die hier veel beregening nodig hebben niet meer te gaan telen, gevaar op invoer uit landen waar de milieudruk nog groter is → dan zijn we niet goed bezig.
- Meer eigen voorziening van water (bv hemelwater)
- Je weet niet op voorhand hoe het weer zal zijn
- Mensen denken ook economisch na: met welke teelt kan ik het meest verdienen?
- Mulchen?
- Gras tussen mais, bonen tussen graan, ... veel onderzoek gaande.

Andere opmerkingen hierbij:

Of er plaats is voor bepaalde teelten hangt af van de vergunningen die de telers krijgen. Op sommige plaatsen is het dan ook moeilijk om een vergunning te krijgen. Het is dus maatwerk. In sommige regio's is een vergunning krijgen voor putten ook niet meer mogelijk maar landbouwers kennen de alternatieven.

Stelling 2: Irrigatie draagt niet bij tot de waterproblematiek

Alle groepen: Manier waarop is belangrijkste. Heel gericht: enkel waar het nodig is → wordt enkele keren verwezen naar beregeningsadvies.

Enkele opmerkingen bij deze stelling:

- Heel gericht bevoeien = elke druppel wordt zinvol ingezet. Dus, waar is het probleem?
- Zinvol om in de toekomst de irrigatiekanalen te gebruiken om water te laten infiltreren. **Dan is irrigatie infrastructuur de oplossing, niet het probleem.**
- Bepaalde teelten zijn zonder irrigatie onbegonnen werk
- Landbouwer/tuinbouwer teelt wat klant vraagt → ras bintje als voorbeeld, veel water nodig

- Irrigatie = verzekering, het ligt er als er droogte is
- Captatie uit beken draagt sterk bij tot problematiek
- Wat is de waterbron?
- Verdamping is een probleem
- Hoe wordt de grond beheerd? Geen verdichte grond, geen grachten tussen percelen, ...
- Hellingsgraad speelt een rol
- Oppassen met teelten die hier veel beregening nodig hebben niet meer te gaan telen, gevaar op invoer uit landen waar de milieudruk nog groter is → dan zijn we niet goed bezig

Andere opmerkingen:

- Er loopt heel wat onderzoek naar nieuwe technieken om steeds efficiënter te gaan irrigeren/beregemen bv: sensoren.

Stelling 3: Vernatting (natuurherstel) is niet de vijand van de landbouwer

Belangrijkste opmerkingen:

- Vernatting mag niet danig zijn dat je, je veld niet op kan, of te laat je veld op kan. Teelten hebben groeiseizoen nodig, dus moet je op tijd kunnen bemesten, zaaien, ... Is er grondenruil mogelijk, dan kan je vernatten. Geen grondenruil mogelijk, dan kan vernatten alleen als het geen druk zet op de landbouwactiviteit en -opbrengst. Maar indien het landbouwactiviteiten gaat hinderen zonder compensatie is het wel de vijand.
- Vroeger lag er veel meer sneeuw, zorgde voor vernatting in de wintermaanden
- Bodemsoort bepaalt nood aan wel/niet vernatten
- Vernatting kan ook zijn, verhoging van natuurlijke grondwaterpeil zodanig dat de capillair stijgt.
- Drainage stoppen of omvormen tot peilgestuurde drainages of subirrigatie
- Gaan meanderen van waterlopen → plaats nodig
- Zitten we in een vallei of niet?
- Elke teelt heeft problemen met onder water staan van de wortelzone.
- In de winter meestal geen tractoren op veld, dus peil moet hoger kunnen
- 99 % gaat niet akkoord gaan, landbouw wil niet dat percelen onder water komen te staan
- Natuurherstel moet in natuurgebieden
- Vernatting zet zich verder in agrarisch gebied
- Oppassen met de waterkwaliteit!

Stelling 4: Infiltratie komt natuur ten goede, maar niet de landbouw

Alle groepen: infiltratie komt iedereen ten goede maar ook iedereen zal inspanningen moeten leveren.

Enkele opmerkingen:

- Zorg dat de kwaliteit van het water dat je laat infiltreren goed is
- Ontharden: ieder zijn rol om mensen daartoe aan te zetten
- Koolstofopslag: Houtsnippen inwerken: wetgeving is niet altijd mee
- Infiltratie om grondwaterlagen aan te vullen maar een te hoge tafel verstikt wortels, percelen moeilijk bewerkbaar.
- Verharding is een probleem. Moeten we verharding taxeren?
- Infiltratie kan niet alleen gedragen worden door natuursector
- 'Not in my backyard', komt vaak terug
- ANB, VMM verwijzen naar de landbouw – strijd tegen mekaar
- vervuild grondwater, en meting bij droogte, maar schuld is steeds bij de landbouwers
- Drainages omvormen naar PGD

Ik noteerde ook nog volgende opmerkingen:

- Positief dat natuur en landbouw samen aan tafel zitten.
- Beter s 'avonds organiseren
- Stikstofverhaal: is wat in het verleden fout is gegaan, dit willen we niet met water, moeten we met alle actoren vastpakken.
- Het is een "en-en" verhaal geen "of" verhaal